

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2546.

กองวิชาการ. สำนักงานประกันสังคม [ออนไลน์]. สำนักงานประกันสังคม. แหล่งที่มา:
<http://www.sso.go.th>. [20 มกราคม 2549]

จากรุวรรณ จินดานิล. สภาพการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุในอาคารสูง: กรณีศึกษาอาคารสงวนคนใจแคบ
อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคหการ
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.

จิราพร เกศพิชญวัฒนา. ทฤษฎีการสูงอายุ. กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะ
พยาบาลศาสตร์, 2547. (อัดสำเนา).

จุลเทพ อีระธาดา. แนวทางการวัดบริการสุขภาพและสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: วิทยาลัย
ป้องกันราชอาณาจักร, 2537.

ฉัตรชัย พงศ์ประยูร. ภูมิศาสตร์เมือง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญกิจ, 2531.

ทรงศรี สุนธิทรัพย์. ความต้องการ ความหวัง และทัศนคติของผู้บริโภคเกี่ยวกับศูนย์บริการผู้สูงอายุ.
วารสารบริหารธุรกิจ 21 (มกราคม-มีนาคม 2541).

นภาพร ชัยวรรณ และมาลินี วงษ์สิทธิ์. ปัญหาผู้สูงอายุในประเทศไทย: ผลการวิจัยเบื้องต้นการ
ประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.

นภาพร ชัยวรรณ และจอห์น ชโนเดล. รายงานการสำรวจสภาวะผู้สูงอายุในประเทศไทย.
(เอกสารสถาบันหมายเลข 246/39). กรุงเทพมหานคร: สถาบันประชากรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

นิศาภรณ์ ศิลปเดช. ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพมหานคร: พิเศษการพิมพ์,
2539.

บัญชา บุรณสิงค์. ความต้องการที่อยู่อาศัยในวัยเกษียณอายุของผูทำงานบริษัทชั้นนำในกรุงเทพ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคหการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2539.

บรรลุ ศิริพานิช และคณะ. พฤติกรรมการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุไทยที่อายุยืนยาวและแข็งแรง.
กรุงเทพมหานคร : สามดีการพิมพ์, 2531.

- บรรลु ศิริพานิช. คู่มือผู้สูงอายุฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์, 2536.
- บรรลุ ศิริพานิช และคณะ. รายงานการศึกษาวิจัยเรื่อง ชมรมผู้สูงอายุ: การศึกษารูปแบบและ การดำเนินงานที่เหมาะสม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิญญาน, 2539.
- บรรลุ ศิริพานิช. ผู้สูงอายุไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: หมอชาวบ้าน, 2542.
- พีรสิทธิ์ คำนวนคิดปี และคณะ. ความทันสมัย ภาพพจน์เกี่ยวกับตนเอง และปัญหาบางประการ เกี่ยวกับคนชรา. รายงานการวิจัย สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2523.
- มัทนา พนานิรามัย และสมชาย สุขศิริเสรีกุล. การศึกษารูปแบบการจัดสรรงบประมาณเพื่อ หลักประกันทางสังคม: อดีต ปัจจุบัน และ อนาคต. สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2540.
- มัทนา พนานิรามัย. หลักประกันผู้สูงอายุไทย: บทเรียนจากบางประเทศในเอเชีย. วารสาร เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546.
- ระพีพรรณ คำหอม และคณะ. ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ ในเขตชนบท: รายงานฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547.
- วิจิตร บุญยโหดระ. คู่มือเกษียณอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมสาร, 2535.
- วิไลลักษณ์ ไกรสุวรรณ. แนวทางการจัดเตรียมที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ: กรณีศึกษาชมรม อยู่ร้อยละ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาเคหการ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. สวัสดิการผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ศิริรงค์ ทัพสายทอง. จิตวิทยาผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, บริษัท. ปีผู้สูงอายุสากล พ.ศ. 2542: ความหวังคนชราไทย. วารสารกสิกร ไทย, ปีที่ 4 (วันที่ 30 พฤศจิกายน 2541).
- สันติ ตันติไชยบริบูรณ์. ประเภท ทำเล และงบประมาณ Homedd [ออนไลน์]. บริษัท แลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน). แหล่งที่มา: <http://www.homedd.com> [19 พฤศจิกายน 2549]
- สิริสมร สุขสวัสดิ์. ผู้สูงอายุกับความคาดหวังในการเข้ารับการสงเคราะห์ประเภทเสียค่าบริการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
- สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล และคณะ. ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัย

สาธารณสุขไทย มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติและสำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, 2542.

สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล และคณะ. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการผู้สูงอายุในประเทศไทย รายงานการทบทวนองค์ความรู้และสถานการณ์ปัจจุบันตลอดจนข้อเสนอทางนโยบายและการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

สุรกุล เจนอบรม. วิทยาการผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

สุวรรณีย์ พลับพลาทอง. ความทันสมัยและภาพพจน์ที่เกี่ยวกับตนเองของคนชราในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. สังคมวิทยาผู้สูงอายุ: ความเป็นจริงและการคาดการณ์ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. รายงานการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2545.

ภาษาอังกฤษ

Barrow, G.M. and Smith, P.A. Aging, Ageism and Society. St. Paul. Mim. West Publishing Co., 1979.

Gail Wiscarz Stuart and Sandra J. Sundeen . Principles and practice of psychiatric nursing. 2nd ed St. Louis, Mo: C.V. Mosby, 1983.

Jack J. Leedy & James Wynbrandt. Executive Retirement Management: A Manager's Guide to the Planning and Implementation of a Successful Retirement. New York, N.Y.: Facts on File, 1987.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่องานวิทยานิพนธ์

เรื่อง การเตรียมการที่อยู่อาศัยก่อนเกษียณอายุของสมาชิกสำนักงานประกันสังคมใน
กรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาผู้ประกันตนที่ทำงานในธนาคาร

กรุณากรอกข้อความและขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
(แบบสอบถามทั้งหมด 7 หน้า)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ ชาย หญิง

2. อายุของท่าน

55-59

60-64

64 ปีขึ้นไป

3. สถานะภาพ โสด

สมรส

หย่าร้าง

→	☐ ไม่มีบุตร
→	☐ มีบุตร จำนวน.....

4. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน

ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท สูงกว่าระดับปริญญาโท

5. ท่านมีโรคประจำตัวหรือไม่

ไม่มี

มี (โปรดระบุ)

→	☐ ภูมิแพ้	☐ ความดันโลหิตสูง
	☐ กระดูกพรุน	☐ ปวดข้อ
	☐ เบาหวาน	☐ อื่น.....

6. สุขภาพของท่าน

ยังช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องการการดูแลบ้าง ต้องการการดูแลอย่างมาก

7. ปัจจุบันท่านอาศัยอยู่กับใคร

คนเดียว ภรรยา/สามี บุตร ภรรยา/สามีและบุตร ญาติพี่น้อง

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในบ้านหลังเดียวกัน (รวมตัวท่านด้วย)

- อยู่คนเดียว 2-5 คน 5-10 คน 10 คนขึ้นไป

9. ปัจจุบันผู้ดูแลท่านยามเจ็บป่วย คือ

- ดูแลตัวเอง คู่สมรส บุตรหลาน ญาติพี่น้อง ว่าจ้างผู้ดูแล

10. ชื่อธนาคาร / ตำแหน่งงานที่ท่านทำงาน.....

11. รายได้ของท่านเฉลี่ยเดือนละเท่าไร จำนวนเงิน

- ต่ำกว่า 15,000 บาท 15,000 - 25,000 บาท 25,001 - 35,000 บาท

- 35,001 - 50,000 บาท สูงกว่า 50,001 บาท

11.1 ท่านมีรายได้พิเศษของครัวเรือนต่อเดือนหรือไม่

ไม่มีรายได้พิเศษ

มี

☐ ต่ำกว่า 5000 บาท	☐ 5000-7000 บาท
☐ 7001-10000 บาท	☐ 10001-20000 บาท
☐ 20001-30000 บาท	☐ 30000 บาทขึ้นไป

12. ค่าใช้จ่ายโดยประมาณที่เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ประจำเดือนของท่าน ด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

ค่าใช้จ่ายทั่วไป และอาหาร

☐ ต่ำกว่า 1000 บาท	☐ 1001-5000 บาท
☐ 5001-10000 บาท	☐ 10001-20000 บาท
☐ 20001-30000 บาท	☐ 30001-40000
☐ 40001-50000	☐ 50000 บาทขึ้นไป

ค่าน้ำ ค่าไฟ เป็นต้น

☐ ต่ำกว่า 500 บาท	☐ 500-1000 บาท
☐ 1001-3000 บาท	☐ 3001-5000 บาท
☐ 5000 บาทขึ้นไป	

อื่นๆ โปรดระบุ.....บาท/เดือน

13. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับด้านสุขภาพ (เช่นค่ารักษาพยาบาล อาหาร เสริม)

- ต่ำกว่า 500 บาท 500-1000 บาท 1001-3000 บาท
 3001-5000 บาท 50000 บาทขึ้นไป

14. ท่านมีรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตหรือไม่

☐ มี
☐ ไม่มี	☐ เงินประกันสังคม → ☐ เงินบำนาญ ประมาณ.....บาท
	☐ → ☐ เงินบำนาญ ประมาณ.....บาท
	☐ → ☐ ไม่ทราบ
	☐ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประมาณ..... ..บาท

15. ท่านมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่

☐ เพียงพอ	☐ ไม่เพียงพอ
☐ มีเงินออมเดือนละ.....บาท	☐ กู้ยืม
☐ ไม่มีเงินออม	☐ ไม่กู้ยืม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการอยู่อาศัยในปัจจุบัน

16. ลักษณะที่อยู่ปัจจุบัน ของท่านเป็นอย่างไร

- บ้านเดี่ยว ที่ดิน.....ตร.ว. บ้านแฝด ที่ดิน.....ตร.ว.
 ทาวน์เฮ้าส์ ที่ดิน.....ตร.ว. คอนโดมิเนียม ที่ดิน..... ตร.ม.
 อพาร์ทเมนต์ ที่ดิน.....ตร.ว. ตึกแถว ที่ดิน..... ตร.ม.
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

17. ท่านครอบครองที่อยู่อาศัยอย่างไร

- เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เอง เช่าระยะยาว (เช่า) เช่ารายเดือน
 ไม่มีกรรมสิทธิ์ อยู่กับญาติ ไม่เสียค่าใช้จ่าย อื่นๆ (โปรดระบุ).....

18. ท่านอยู่อาศัย ณ ที่อยู่ปัจจุบันมาเป็นระยะเวลา

- ต่ำกว่า 5 ปี 5-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 20 ปีขึ้นไป

19. ที่อยู่ปัจจุบันของท่าน อยู่ที่ กรุงเทพฯ
 ปริมณฑล (นนทบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรปราการ
 ปทุมธานี)

20. ปัจจุบันท่านพักหรือนอนอยู่ชั้นไหน (กรณีบ้าน 1 ชั้น ให้ตอบชั้นล่าง)

- ชั้นบน ชั้นล่าง พักคอนโดหรืออพาร์ทเมนต์

21. ผู้ที่ท่านคิดจะอยู่ด้วยในช่วงที่ท่าน เกษียณอายุแล้ว คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- คู่สมรส บุตร หลาน พี่/น้อง เพื่อน

อยู่คนเดียว อื่นๆ (โปรดระบุ).....

22. ท่านมีปัญหาด้านที่อยู่อาศัยในปัจจุบันหรือไม่

- มีปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 23) ไม่มีปัญหา (ข้ามไปตอบข้อ 24)

23. ท่านมีปัญหาที่อยู่อาศัยด้านใดบ้างโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตาม
 ความรู้สึกของท่าน โดยตัวเลขแต่ละตัวมีความหมายดังนี้

1 หมายถึง น้อยที่สุด 2 หมายถึง น้อย 3 หมายถึง ปานกลาง 4 หมายถึง มาก 5
 หมายถึง มากที่สุด

ปัญหา	1	2	3	4	5
ขนาดและพื้นที่ใช้สอย (ห้องนอน, ห้องน้ำ, ฯลฯ)					
สภาพแวดล้อม (บรรยากาศ, เสียง, กลิ่น, แสงสว่าง, ความปลอดภัย, เพื่อนบ้าน, ฯลฯ)					
การเดินทาง (การเดินทางไปยังแหล่งต่างๆ เช่น ตลาด, โรงพยาบาล, โรงเรียนบุตร, ฯลฯ)					
สิ่งอำนวยความสะดวก (สนามเด็กเล่น, ที่หึ่งขยะรวม, ไฟทางเดิน, โทรศัพท์สาธารณะ, ถังดับเพลิง, ร้านสะดวกซื้อ, สวนสาธารณะ)					
ค่าใช้จ่าย (ค่าใช้จ่ายด้านการอยู่อาศัย เช่น ค่าน้ำ, ค่าไฟ, ค่าบำรุงรักษา)					
สาธารณูปโภค (น้ำประปา, ไฟฟ้า, โทรศัพท์, การขนส่ง, เป็นต้น)					
อื่นๆ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 3 การเตรียมการที่อยู่อาศัย

24. ท่านมี การเตรียมการที่อยู่อาศัยหลังเกษียณไว้แล้ว หรือไม่

มี (ข้ามไปตอบข้อ 26)

ไม่มี (ข้ามไปตอบข้อ 25)

25. เพราะเหตุใดท่านถึง **ไม่มีการเตรียม** ในเรื่องที่อยู่อาศัยเอาไว้ก่อนเกษียณอายุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

มีบ้านเป็นของตนเองแล้ว(ไม่ต้องทำอะไร)

ไปอยู่บ้านญาติ/พี่น้อง/ลูกหลาน

ไม่มีแหล่งเงินให้กู้

ต้องการเช่าอยู่

กลับไปอยู่บ้านพ่อแม่

รายได้ไม่เพียงพอ

ภาระหนี้สินด้านอื่นสูง

ค่าใช้จ่ายด้านอื่นสูง

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

(ข้ามไปตอบข้อ 38)

26. ท่านที่ตอบ **มี** การวางแผนเตรียมที่อยู่อาศัยหลังเกษียณไว้แล้ว ท่านคิดจะทำอะไร(เลือกตอบเพียงข้อเดียว)

เพื่อปรับปรุง (ต่อเติม/ซ่อมแซม) (ทำต่อข้อ 27)

อยู่ระหว่างกำลังผ่อน (ข้ามไปตอบข้อ 30)

เพื่อสร้างใหม่

พื้นที่เดิม (ข้ามไปตอบข้อ 31)

ย้ายที่อยู่ (ข้ามไปตอบข้อ 33)

พื้นที่ใหม่ (ข้ามไปตอบข้อ 33)

กำลังหาซื้อ (ข้ามไปตอบข้อ 33)

27. ในกรณีที่ท่านวางแผนจะปรับปรุงที่อยู่อาศัยเดิม ส่วนใดของที่อยู่อาศัยที่ท่านคิดจะ ปรับปรุง (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

เพิ่มจำนวนชั้น ต่อเติมเพิ่มพื้นที่ใช้สอย ซ่อมแซมเฉพาะส่วนที่พัง

ปรับปรุงตัวบ้านให้แข็งแรงยิ่งขึ้น ปรับปรุงภายในตัวบ้านให้ใหม่และดีขึ้น เช่น ทาสีภายใน

ปรับปรุงบริเวณภายนอกรอบๆบ้านให้ดีขึ้น เช่น พื้นทางเดิน, สีภายนอก, ที่จอดรถ

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

28. กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยที่ท่านจะ ปรับปรุง

ท่าน/แฟนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์

เป็นของ (พ่อแม่-ญาติพี่น้อง)

ผ่อนธนาคารอยู่

เช่า

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

29. งบประมาณในการปรับปรุงที่ท่านประมาณการไว้

- ต่ำกว่า 100,000 บาท 100,001-300,000 บาท 300,001-500,000 บาท
 มากกว่า 500,000 บาท (ข้ามไปตอบข้อ 38)

30. อัตราผ่อนต่อเดือนที่ท่านผ่อนอยู่.....บาท

(ข้ามไปตอบข้อ 38)

31. เหตุผลที่ท่านต้องการสร้างบ้านใหม่ในพื้นที่เดิม.....

32. งบประมาณในการสร้างใหม่ที่ท่านประมาณการไว้.....บาท

(ข้ามไปตอบข้อ 38)

33. ในกรณีที่ท่านคิดจะสร้างใหม่ (พื้นที่ใหม่) หรือ ย้าย หรือ กำลังหาซื้อ ที่อยู่อาศัยใหม่เพราะเหตุใด

- ขนาดและพื้นที่ใช้สอยไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมไม่ดี ไม่สะดวกในการเดินทาง
 ค่าใช้จ่ายสูง สาธารณูปโภคไม่เพียงพอ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

34. กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่ท่านจะสร้างใหม่ (พื้นที่ใหม่) หรือ ย้าย หรือ กำลังหาซื้อ

ท่าน/แฟนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผ่อนธนาคารอยู่ เช่า อื่นๆ (โปรดระบุ).....

35. ปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกที่อยู่อาศัยที่ท่านจะสร้างใหม่ (พื้นที่ใหม่) หรือ ย้าย หรือ กำลังหาซื้อ ((เรียง ลำดับจาก 1-5)

1 หมายถึง น้อยที่สุด 2 หมายถึง น้อย 3 หมายถึง ปานกลาง 4 หมายถึง มาก 5
หมายถึง มากที่สุด

ปัจจัย	ลำดับ
การเดินทาง เช่น โรงพยาบาล, ห้างสรรพสินค้า, โรงเรียน ฯลฯ	
สภาพแวดล้อมดี	
ราคาเหมาะสม	
รูปแบบสวยงาม	
พื้นที่ใช้สอยภายในบ้าน	
มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
สิ่งอำนวยความสะดวกในโครงการ	
เงื่อนไขการชำระเงิน	

อยู่ใกล้ ถนน, ญาติพี่น้อง	
สาธารณูปโภคต่างๆ เช่น น้ำประปา, ไฟฟ้า, โทรศัพท์, การขนส่ง เป็นต้น	
อื่นๆ (โปรดระบุ).....	

36. ประเภทที่อยู่อาศัยและทำเลที่ท่านจะสร้างใหม่ (พื้นที่ใหม่) / ย้าย / กำลังหาซื้อ (เลือกตอบเพียงข้อเดียวโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ที่ช่องด้านหลัง และตารางมีต่อหน้าถัดไป)

รูปแบบ	ทำเล	ขนาดที่ดิน	ราคา(บาท)	✓	
บ้านเดี่ยว	รัตนธิเบศร์-บางบัวทอง- ลาดหลุมแก้ว	50 ตร.ม.	3,000,000		
		70 ตร.ม.	4,000,000		
		100 ตร.ม.	5,000,000		
	ปิ่นเกล้า-ราชพฤกษ์- พุทธมณฑล	50 ตร.ม.	3,000,000		
		70 ตร.ม.	6,000,000		
		100 ตร.ม.	8,000,000		
	จตุจักร-หลักสี่-เมืองนนท์	50 ตร.ม.	3,000,000		
		70 ตร.ม.	4,000,000		
		100 ตร.ม.	5,000,000		
	ประชาอุทิศ-พระราม 2- เพชรเกษม	50 ตร.ม.	6,000,000		
		70 ตร.ม.	6,500,000		
		100 ตร.ม.	7,000,000		
	ศรีนครินทร์-เทพารักษ์- สุวรรณภูมิ	50 ตร.ม.	4,500,000		
		70 ตร.ม.	7,000,000		
		100 ตร.ม.	9,000,000		
	บางกะปิ-รามอินทรา- สุวินทวงศ์	50 ตร.ม.	4,500,000		
		70 ตร.ม.	7,000,000		
		100 ตร.ม.	8,500,000		
	รังสิต-ลำลูกกา-ธัญบุรี	50 ตร.ม.	3,000,000		
		70 ตร.ม.	4,500,000		
		100 ตร.ม.	6,000,000		
	บ้านแฝด 2 ชั้น	ปริมณฑล และกรุงเทพฯ	20 ตร.วา	1,500,000	
			35 ตร.วา	2,000,000	
			40 ตร.วา	3,000,000	
ทาวน์เฮาส์ 2 ชั้น	ปริมณฑล และกรุงเทพฯ	15 ตร.วา	1,000,000		

		20 ตร.วา	2,000,000	
		30 ตร.วา	3,000,000	
คอนโดมิเนียม	ปิ่นเกล้า-ราชพฤกษ์- พุทธมณฑล	30 ตร.ม.	1,000,000	
		40 ตร.ม.	2,000,000	
		60 ตร.ม.	2,500,000	
	กรุงเทพฯชั้นใน	30 ตร.ม.	1,500,000	
		40 ตร.ม.	2,000,000	
		60 ตร.ม.	4,000,000	
	จตุจักร-หลักสี่-เมืองนนท์	30 ตร.ม.	600,000	
		40 ตร.ม.	750,000	
		60 ตร.ม.	900,000	
	ประชาอุทิศ-พระราม 2-เพชร เกษม	30 ตร.ม.	700,000	
		40 ตร.ม.	1,000,000	
		60 ตร.ม.	2,000,000	
	ศรีนครินทร์-เทพารักษ์- สุวรรณภูมิ	30 ตร.ม.	700,000	
		40 ตร.ม.	850,000	
		60 ตร.ม.	1,000,000	
	บางกะปิ-รามอินทรา- สุวินทวงศ์	30 ตร.ม.	500,000	
		40 ตร.ม.	900,000	
		60 ตร.ม.	1,000,000	
	รังสิต-ลำลูกกา-ธัญบุรี	30 ตร.ม.	300,000	
		40 ตร.ม.	400,000	
		60 ตร.ม.	500,000	
อื่นๆ (โปรดระบุ).....				

37. เหตุผลที่ท่านเลือกทำเลนี้

- เดินทางกลับภูมิลำเนาสะดวก ◦ มีเพื่อนบ้านรู้จักกัน ◦ ชอบสภาพแวดล้อม
- มีที่ดินอยู่แล้ว ◦ ราคาเหมาะสม ◦ ต้องการซื้อบ้านใกล้บิดา/มารดา/เครือญาติ
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

38. เงินที่ท่านจะนำมา ปรับปรุง / ผ่อน / ย้ายที่อยู่/ สร้างใหม่บนที่ดินเดิม/ สร้างใหม่บนที่ดินใหม่ / กำลังหาซื้อ ที่อยู่อาศัยมาจากที่ใด

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เงินออม เงินบำเหน็จ/บำนาญ เงินมรดก ลูกหลาน/ญาติพี่น้อง
 เงินกู้ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 4 เงินหลังเกษียณ

39. ที่มาของรายได้เมื่อเกษียณอายุ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จากการประกอบอาชีพเสริม เงินออม เงินมรดก เงินกองทุนจากธนาคาร
 เงินออม เงินประกันสังคมชราภาพจากสำนักงานประกันสังคม
 จากลูกหลาน อื่นๆ (โปรดระบุ).....

40. ท่านวางแผนในการใช้จ่ายบำเหน็จ/บำนาญ ส่วนใหญ่อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ลงทุนค้าขาย ลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ ผ่ากธนาคารกินดอกเบี้ย
 ค่าใช้จ่ายประจำวันเกษียณอายุ อื่นๆ (โปรดระบุ).....

41. งานที่ท่านคิดจะทำหลังเกษียณอายุ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่ทำงานอยู่บ้านเฉยๆ ท่องเที่ยว/พักผ่อน ค้าขาย/ทำงานส่วนตัว
 ทำไร่/ทำสวน ช่วยเลี้ยงหลาน อื่นๆ (โปรดระบุ).....

42. ท่านต้องการให้หน่วยงาน/รัฐ ช่วยเหลือเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำในการผ่อนที่อยู่อาศัยใหม่
 จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อซ่อมแซมปรับปรุงที่อยู่อาศัยเดิมที่มี
 จัดหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่ดินเดิมที่มี
 ร่วมมือกับเอกชน/การเคหะจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผ่อนซื้อในราคาถูก
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ภาคผนวก ข

แนวคิดการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุ

1. แนวคิดสิทธิมนุษยชน / ปฏิญญาผู้สูงอายุ / หลักการสหประชาชาติ

การเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น แต่การดูแลผู้สูงอายุซึ่งเป็นหน้าที่ของบุตรหลานได้เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เนื่องจากการที่บุตรหลานต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และนิยมแยกครอบครัวออกไปอยู่ตามลำพัง ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สังคมไทยจึงได้ตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ จึงได้มีการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุขึ้น โดยมีแนวคิดพื้นฐานในการจัดสวัสดิการ ผู้สูงอายุดังนี้

- แนวคิดสิทธิมนุษยชนและแนวนโยบายขององค์การสหประชาชาติ

สมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติได้มีมติรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (Universal of Human Rights) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) โดยเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามข้อบัญญัติอันเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ที่เคารพในเกียรติยศและศักดิ์ศรี ความมีเสรีภาพ ความยุติธรรม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของสถานการณ์ทางการเมืองของแต่ละประเทศ ซึ่งในบทบัญญัติของปฏิญญาดังกล่าว ได้มีบทบัญญัติที่กล่าวถึงสิทธิของผู้สูงอายุไว้ในมาตรา 25 (1) คือ

“มนุษย์ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับมาตรฐานในการครองชีพที่เหมาะสม เพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของตนเองและครอบครัว อันได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย การรักษาพยาบาลและบริการทางสังคมที่จำเป็น และมีสิทธิที่จะได้รับหลักประกันความมั่นคงในกรณีการว่างงาน การเจ็บป่วย การเสื่อมสมรรถภาพ การเป็นหม้ายหรือการขาดความไม่สะดวกในการดำรงชีวิตอื่นที่นอกเหนือจากการควบคุม”

แต่เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองและการปกครองของแต่ละประเทศมีสภาพแตกต่างกัน ประกอบกับความไม่มั่นคงทางการเมือง จึงส่งผลให้การคุ้มครองสิทธิของผู้สูงอายุทั่วโลก มีขึ้นอย่างไม่เท่าเทียมกันในแต่ละประเทศ

ดังนั้นในปี ค.ศ. 1982 (พ.ศ. 2525) สมัชชาใหญ่แห่งองค์การสหประชาชาติได้มีมติรับรองแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นมาตรการระหว่างประเทศ ฉบับแรก ที่ได้มีการวางแนวคิด หลักนโยบาย และโครงการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุไว้อย่างเป็นทางการและเป็นรูปธรรม และในปีเดียวกันที่ประชุมสมัชชาโลกเกี่ยวกับผู้สูงอายุได้มีมติรับรองแผนดังกล่าว ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย จึงมักเรียกแผนดังกล่าวว่า Vienna Plan โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อก่อให้เกิดความมั่นคงในศักยภาพของรัฐและสังคมในด้านความร่วมมือในระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศในการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพเกี่ยวกับผู้สูงอายุในประเด็นต่างๆ คือ สุขภาพและโภชนาการ การคุ้มครองผู้บริโภคที่สูงอายุ ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อม ครอบครัว สวัสดิการสังคม การประกันรายได้และการจ้างงาน และการศึกษา ซึ่งมาตรฐานและยุทธวิธีเหล่านี้ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งของสิทธิมนุษยชน ซึ่งเป็นสิทธิอธิปไตยและความรับผิดชอบของแต่ละรัฐ

- หลักการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุของสหประชาชาติ

สหประชาชาติได้รับรองหลักการสำหรับผู้สูงอายุเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม ค.ศ. 1991 (พ.ศ. 2534) ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์ได้ใช้เป็นหลักสำคัญในการกำหนดแนวทางในการจัดบริการให้แก่ผู้สูงอายุ ดังนี้

หลักการที่ 1 การมีเสรีภาพ

1. ผู้สูงอายุควรได้รับ อาหาร น้ำ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม และการดูแลสุขภาพอนามัยอย่างเพียงพอ โดยการมีรายได้ การสนับสนุนของครอบครัวและชุมชน
2. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการทำงานหรือสามารถได้รับรายได้อื่นๆ
3. ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าเมื่อใดจะต้องพ้นจากการทำงาน
4. ผู้สูงอายุควรได้รับการฝึกอบรมและการศึกษาตามความเหมาะสม
5. ผู้สูงอายุควรที่จะได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่สงบ ปลอดภัยด้วยความพึงพอใจตามกำลังความสามารถ
6. ผู้สูงอายุควรที่จะได้อยู่ในบ้านของตนเอง ตลอดระยะเวลาอันนานเท่าที่เป็นไปได้

หลักการที่ 2 การมีส่วนร่วม

7. ผู้สูงอายุควรมีส่วนร่วมในการกำหนดและดำเนินงานตามนโยบายต่างๆ ที่จะส่งผลโดยตรงต่อความเป็นอยู่ที่ดีของตนและสามารถถ่ายทอดความรู้และทักษะให้กับชนรุ่นหลังได้
8. ผู้สูงอายุควรที่จะได้รับการพัฒนาโอกาสต่างๆ เพื่อให้บริการแก่ชุมชนและเป็นอาสาสมัครในตำแหน่งที่เหมาะสมตามความสนใจและกำลังความสามารถของตน
9. ผู้สูงอายุควรมีบทบาทที่จะจัดตั้งกลุ่มหรือสมาคมของผู้สูงอายุเองได้

หลักการที่ 3 การได้รับการดูแล

10. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลจากครอบครัว ชุมชนและได้รับการคุ้มครอง
11. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลด้านสุขภาพอนามัยเพื่อให้ได้รับการฟื้นฟูทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ให้ดีขึ้น เพื่อเป็นการป้องกันหรือชะลอการเจ็บป่วยในระยะเริ่มต้น
12. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการเข้าถึงบริการทางสังคมและกฎหมาย เพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุน การเป็นอิสระ การคุ้มครองและการได้รับการดูแล
13. ผู้สูงอายุควรได้รับการดูแล คุ้มครอง ฟื้นฟูและส่งเสริมทางด้านสังคมและ จิตใจอย่าง เหมาะสมจากสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่มีสภาพแวดล้อมที่มั่นคง
14. ผู้สูงอายุควรได้รับสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต

หลักการที่ 4 การบรรลุความพึงพอใจของตนเอง

15. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มความสามารถ
16. ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษา วัฒนธรรม จิตใจ และกิจกรรมนันทนาการของสังคม

หลักการที่ 5 ความมีศักดิ์ศรี

17. ผู้สูงอายุควรที่จะดำรงชีวิตอยู่ด้วยศักดิ์ศรีและความปลอดภัย โดยปราศจากการถูกแสวงหาผลประโยชน์ ถูกทำร้ายร่างกายและจิตใจ
18. ผู้สูงอายุควรได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามสถานภาพและภูมิหลังและมีอิสระในการช่วยเหลือตนเองทางด้านเศรษฐกิจ

นอกจากหลักการต่าง ๆ ที่กล่าวมา ในปี พ.ศ. 2542 องค์การสหประชาชาติได้ประกาศให้ปีนั้นเป็นปีสากลว่าด้วยผู้สูงอายุ (International Year of Older Persons) และได้เชิญชวนให้ประเทศสมาชิกได้ร่วมจัดกิจกรรมและเฉลิมฉลองปีดังกล่าว โดยมีหลักการของสหประชาชาติในการ

จัดกิจกรรม “มุ่งสู่สังคมเพื่อคนทุกวัย” (Towards a Society For all Ages) เพื่อลดช่องว่างในสังคมระหว่างผู้สูงอายุกับบุคคลวัยอื่น ๆ โดยมีหลักการว่า ผู้สูงอายุได้รับการเอาใจใส่ในสังคมด้านต่างๆ ดังนี้

- ความเป็นอิสระ (Independence)
- การมีส่วนร่วม (Participation)
- การดูแลเอาใจใส่ (Care)
- ความพึงพอใจในตนเอง (Self- Fulfillment)
- ความมีศักดิ์ศรี (Dignity)

2. แนวนโยบายเกี่ยวกับสวัสดิการผู้สูงอายุในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีแนวนโยบายและการดำเนินการคุ้มครองและจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุตามนโยบายขององค์การสหประชาชาติ ดังนี้

- แผนผู้สูงอายุระยะยาว (พ.ศ. 2525 – 2544)

อันสืบเนื่องจากการประชุมสมัชชาสหประชาชาติในวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2521 คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งมีหน้าที่วางแผน กำกับดูแลนโยบายและจัดกิจกรรมระดับชาติที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุในระยะยาว โดยมีการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในด้านการจัดสวัสดิการเคลื่อนที่และการให้สิทธิลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุและบุคคลที่อุปการะผู้สูงอายุไว้ในครอบครัว

นอกจากนี้ยังได้กำหนดบทบาทให้ครอบครัวและชุมชนได้มีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุไว้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุควรได้อยู่กับครอบครัวอย่างอบอุ่น ได้รับการเคารพและการดูแลเอาใจใส่จากลูกหลาน
2. ผู้สูงอายุที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้และไม่ได้รับการคุ้มครองดูแลจากครอบครัว ควรได้รับการดูแลจากสังคม
3. ผู้สูงอายุควรได้รับการสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและชุมชนตามความถนัดและความสามารถของแต่ละบุคคล

4. ผู้สูงอายุควรได้รับข้อมูล ข่าวสาร และวิธีการดูแลสุขภาพ ตลอดจนข่าวสารเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้สูงอายุปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ได้

แผนผู้สูงอายุดังกล่าวประสบกับปัญหาการดำเนินงานและการนำไปสู่การปฏิบัติการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับชาติไม่มีความต่อเนื่องเพราะมีการปรับเปลี่ยนตัวกรรมการอยู่บ่อยครั้งและงบประมาณที่ได้รับจัดสรรและบุคลากรมีจำนวนน้อยและกระจัดกระจายตามหน่วยงานต่าง ๆ

- นโยบายและมาตรการผู้สูงอายุระยะยาว (พ.ศ. 2535 - 2554)

มาตรการดังกล่าวถูกจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

1. ส่งเสริมและให้บริการการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้สูงอายุรู้จักการปรับตัว การป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ
2. จัดให้มีบริการพื้นฐานและสวัสดิการทางสังคมและการสงเคราะห์ให้แก่ผู้สูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและไม่มีผู้อุปการะ
3. สนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้ทำงานตามความสามารถและความถนัด
4. ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิกในครอบครัวและผู้สูงอายุ
5. สนับสนุนให้สถาบันศาสนามีบทบาทในการเป็นที่พึ่งพาทางใจแก่ผู้สูงอายุ
6. ส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนและภาคเอกชนเข้าร่วมจัดบริการและสวัสดิการสังคมให้แก่ผู้สูงอายุ
7. สนับสนุนให้มีการผลิตและพัฒนาบุคลากรสำหรับดูแลรักษาและให้บริการแก่ผู้สูงอายุ

เมื่อมีการศึกษาถึงการตอบสนองต่อนโยบายและมาตรการดังกล่าวในสมัยรัฐบาลของ นายอานันท์ ปันยารชุน (พ.ศ. 2534 - 2535) นายชวน หลีกภัย (พ.ศ. 2535) นายบรรหาร ศิลปอาชา (พ.ศ. 2538) และพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ (พ.ศ. 2538) พบว่าการดำเนินการเพื่อสนองต่อนโยบายและมาตรการต่างๆยังไม่บรรลุเป้าหมายและเกิดความล่าช้าขึ้นในหลายมาตรการ โดยในทุกรัฐบาลมักจะมุ่งเน้นการขยายการบริการและสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย สังคม และสาธารณสุขเป็นหลักเป็นส่วนใหญ่

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติถึงเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุ ในหมวดของสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยและหน้าที่ชนชาวไทยเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความช่วยเหลือ มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

มาตรา 54 บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

มาตรา 80 รัฐต้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ส่งเสริมความเสมอภาคของหญิงและชาย ส่งเสริมและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว และความเข้มแข็งของชุมชน รัฐต้องสงเคราะห์คนชรา ผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพและผู้ด้อยโอกาสให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้

- ปฏิญญาผู้สูงอายุไทย (พ.ศ. 2542)

เพื่อเป็นการแสดงเจตนารมณ์ในเรื่องสิทธิของผู้สูงอายุดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้แผนงาน นโยบาย และมาตรการต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ได้นำไปสู่การปฏิบัติในปี พ.ศ. 2542 ผู้แทนจากองค์การที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรผู้สูงอายุ และผู้ทรงคุณวุฒิได้ร่วมกันจัดทำปฏิญญาผู้สูงอายุไทยขึ้น เพื่อถือปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สูงอายุไทย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รัฐบาล องค์กรเอกชน ประชาชน และสถาบันสังคมต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงศักดิ์ศรีและคุณค่าของผู้สูงอายุ ซึ่งได้ทำประโยชน์ในฐานะ “ผู้ให้” แก่สังคมมาโดยตลอด ดังนั้น จึงควรได้รับผลในฐานะเป็น “ผู้รับ” จากสังคมด้วย

ปฏิญญาผู้สูงอายุไทยเป็นพันธกรณี เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ จึงได้กำหนดสาระสำคัญไว้ดังนี้

ข้อ 1 ผู้สูงอายุต้องได้รับปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี ได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองให้พ้นจากการถูกทอดทิ้งและละเมิดสิทธิ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ไม่สามารถพึ่งตนเองหรือครอบครัวได้และผู้พิการที่สูงอายุ

ข้อ 2 ผู้สูงอายุควรอยู่กับครอบครัวโดยได้รับความเคารพ รัก ความเข้าใจ ความเอื้ออาทร การดูแลเอาใจใส่ การยอมรับบทบาทของกันและกันระหว่างสมาชิกในครอบครัว เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีในการอยู่กันอย่างมีความสุข

ข้อ 3 ผู้สูงอายุควรได้รับโอกาสในการศึกษา เรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่อง เข้าถึงข้อมูลข่าวสารและบริการทางสังคมอันเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต เข้าใจถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมรอบด้านเพื่อสามารถปรับบทบาทของตนให้สมวัย

ข้อ 4 ผู้สูงอายุควรได้รับการถ่ายทอดความรู้ และประสบการณ์ให้สังคม มีโอกาสได้ทำงานที่เหมาะสมกับวัยตามความสมัครใจ โดยได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ และเห็นชีวิตมีคุณค่า

ข้อ 5 ผู้สูงอายุควรได้เรียนรู้ในการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ต้องมีหลักประกัน และสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพอนามัยอย่างครบวงจรโดยเท่าเทียมกัน รวมทั้งได้รับการดูแลจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิตอย่างสงบตามคตินิยม

ข้อ 6 ผู้สูงอายุควรมีบทบาท และมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยเฉพาะการรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และความเข้าใจอันดีระหว่างผู้สูงอายุด้วยกัน และกับบุคคลทุกวัย

ข้อ 7 รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชน ประชาชน สถาบันสังคมต้องกำหนดนโยบายและแผนหลักด้านผู้สูงอายุ ส่งเสริมและประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้บรรลุผลตามเป้าหมาย

ข้อ 8 รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องตรากฎหมายว่าด้วยผู้สูงอายุ เพื่อเป็นหลักประกันและบังคับใช้ในการพิทักษ์สิทธิ คุ้มครองสวัสดิภาพ และจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ

ข้อ 9 รัฐโดยการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคเอกชน ประชาชน สถาบันสังคม ต้องรณรงค์ปลูกฝังค่านิยมให้สังคมตระหนักถึงคุณค่าของผู้สูงอายุตามวัฒนธรรมไทยที่เน้นความกตัญญูต่อบุคคล และความเอื้ออาทรต่อกัน

- แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – 2564)

คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานผู้สูงอายุแห่งชาติ (2544, 33-36, น. 7-8) ได้จัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – พ.ศ. 2564) ได้กำหนดให้แผนฉบับนี้เป็นแผนยุทธศาสตร์ 5 หมวด ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุ ที่มีคุณภาพ
2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุ
3. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ
4. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาทางด้านผู้สูงอายุระดับชาติ และการพัฒนาบุคลากรด้านผู้สูงอายุ
5. ยุทธศาสตร์การประมวลและพัฒนาองค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผลการดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ทั้ง 5 หมวดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสวัสดิการผู้สูงอายุปรากฏอยู่ใน 3 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเมื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุและยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ

1. ยุทธศาสตร์ด้านการเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพได้ประกอบด้วย 3 มาตรการ มีเพียงมาตรการเดียวที่เป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในระยะยาว คือ มาตรการหลักประกันด้านรายได้สำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่

1. ขยายหลักประกันยามชราภาพให้ครอบคลุมบุคคลทั่วไป
2. ส่งเสริมการออมตั้งแต่วัยต้น
3. ลดหย่อนภาษีเพื่อส่งเสริมการออมเพื่อชราภาพ

2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมผู้สูงอายุประกอบด้วย 6 มาตรการ มีมาตรการที่สำคัญ 3 มาตรการ ได้แก่

2.1 มาตรการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรผู้สูงอายุ

- ส่งเสริมการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุและเครือข่าย
- สนับสนุนกิจกรรมขององค์กรเครือข่ายผู้สูงอายุ

2.2 มาตรการส่งเสริมด้านการทำงานและการหารายได้ของผู้สูงอายุ

- ส่งเสริมการทำงานทั้งเต็มเวลาและไม่เต็มเวลา ทั้งในระบบและนอกระบบ
- ส่งเสริมการฝึกอาชีพและจัดหางานให้เหมาะกับวัยและความสามารถ
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของชุมชนเพื่อจัดทำกิจกรรมเสริมรายได้ โดยให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมด้วย

2.3 มาตรการสนับสนุนผู้สูงอายุที่มีศักยภาพ

ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้มีการเผยแพร่ภูมิปัญญาของผู้สูงอายุและให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมต่างๆ

3. ยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุประกอบด้วย 4 มาตรการมี 3 มาตรการที่แสดงถึงการพัฒนาเพื่อคุ้มครอง สร้างหลักประกันให้กับผู้สูงอายุในระยะยาว ได้แก่

1. มาตรการคุ้มครองด้านรายได้ที่สำคัญ เช่น

- 1.1 จัดสวัสดิการด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุที่ยากจนและไม่มีแหล่งพึ่งพิงที่เพียงพอ
- 1.2 ขยายหลักประกันยามชราภาพให้ครอบคลุมผู้สูงอายุ
- 1.3 ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนในชุมชนที่มีวัตถุประสงค์ครอบคลุมผู้สูงอายุ

2. มาตรการหลักประกันด้านสุขภาพให้ ได้แก่ การพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันสุขภาพที่มีคุณภาพเพื่อผู้สูงอายุทุกคน

3. มาตรการด้านครอบครัว ผู้ดูแล และการคุ้มครองที่น่าสนใจ ได้แก่

- 3.1 ลดหย่อนภาษีสำหรับผู้ดูแลผู้ช่วยตัวเองไม่ได้
- 3.2 เร่งรัดให้มีกฎหมายและแนวปฏิบัติในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้สูงอายุที่ได้รับการทารุณกรรม หรือการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือถูกทอดทิ้งจนเกิดผลเสียร้ายแรงทางสุขภาพกายและ/หรือสุขภาพจิต

3.3 ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องจนวาระสุดท้ายของชีวิต

3.3.1 รณรงค์ให้เห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ

- 3.3.2 ส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุโดยการให้ความรู้และเรียนรู้วิธีการขอความช่วยเหลือ

- แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – 2564)

ให้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาผู้สูงอายุอยู่ภายใต้ปรัชญาการสร้างหลักประกันในวัยสูงอายุที่เน้นกระบวนการพัฒนาเพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคมโดยให้ผู้สูงอายุช่วยตนเอง ครอบครัว เกื้อหนุน ชุมชนช่วยเหลือ สังคมรัฐเกื้อหนุน การตระหนักในคุณค่าและศักยภาพของผู้สูงอายุ การสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในครอบครัวและชุมชน ดังนั้นร่างแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 ได้กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละยุทธศาสตร์ไว้ชัดเจน เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ ผู้สูงอายุมีสถานะดี ทั้งสุขภาพกายและจิต อยู่กับครอบครัวอย่างอบอุ่น มีหลักประกันมั่นคง อยู่อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี พึ่งตนเองได้ มีส่วนร่วม และเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจของครอบครัวและชุมชน

- พระราชบัญญัติผู้สูงอายุแห่งชาติ พ.ศ.2546

จากบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 มาตรา 54 และมาตรา 80 วรรคสอง ส่งผลให้เกิดการผลักดันพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 เพื่อใช้เป็นกฎหมายที่จะเอื้อให้เกิดโครงสร้าง องค์กร และระบบบริหารจัดการที่จะรองรับการดำเนินงานที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุของประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีสาระสำคัญโดยสรุป คือ มีการกำหนดให้มีคณะทำงานที่รับผิดชอบในการจัดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุทั้งในเชิงนโยบาย แผนงาน และเสนอความเห็นในการออกกฎหมาย มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อผู้สูงอายุและกำหนดสิทธิและประโยชน์ที่ผู้สูงอายุพึงจะได้รับการคุ้มครอง พระราชบัญญัติผู้สูงอายุแห่งชาติได้ปรากฏมาตรการในการคุ้มครองและสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่างๆ ดังนี้

“มาตรา 11 ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกแก่ผู้สูงอายุเป็นพิเศษ
2. การศึกษาตามความเหมาะสม
3. การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

4. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
5. การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น
6. การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม
7. การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกละเมิดหรือถูกแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบด้วยกฎหมาย หรือถูกทอดทิ้ง
8. การให้คำแนะนำ ปรีกษา หรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดี
9. การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
10. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
11. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
12. การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศ กำหนด

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวนิยุตรัตน์ จามพันธ์ เกิดวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2526 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมระบบสิ่งก่อสร้าง สถาบันเทคโนโลยีนานาชาติสิรินธร มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปีการศึกษา 2547 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรเคหพัฒนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาเคหการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2548

